

Publishers Association
mod
Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

»Konkurrence — faste bogladepriser — meddelelse om klagepunkter — overtrædelse af artikel 85, stk. 1 — afslag på ansøgning om fritagelse i henhold til artikel 85, stk. 3 — konkurrencebegrænsningers nødvendighed«

Rettens dom (Anden Afdeling) af 9. juli 1992 1998

Sammendrag af dom

- 1. Retspleje — sagens genstand — tvist vedrørende en række meddelte aftalers forenelighed med traktatens konkurrenceregler — erklæring om afkald på at anvende en del af aftalerne, fremsat under proceduren — ingen ændring af tvistens rækkevidde på grund af manglende underretning til Kommissionen om afkaldet og manglende bevis for iværksættelse af afkaldet*
- 2. Konkurrence — aftaler — påvirkning af handelen mellem medlemsstater — kriterier — aftale, der dækker en enkelt medlemsstats marked (EØF-traktaten, art. 85, stk. 1)*
- 3. Konkurrence — administrativ procedure — Kommissionens beslutning, der afslår fritagelse — klagepunkter, der kan tages i betragtning (EØF-traktaten, art. 85, stk. 1 og 3; Rådets forordning nr. 17, art. 6 og art. 19, stk. 1; Kommissionens forordning nr. 99/63, art. 2 og 4)*

4. *Konkurrence — administrativ procedure — meddelelse om klagepunkter — nødvendigt indhold*
5. *Konkurrence — aftaler — forbud — fritagelse — betingelser — bevisbyrde — fritagelsesbetingelsernes kumulative karakter
(EØF-traktatens art. 85, stk. 3)*
6. *Konkurrence — aftaler — forbud — fritagelse — pligt for virksomheden til at dokumentere anmodningens berettigelse — Kommissionens kompetence
(EØF-traktaten, art. 85, stk. 3)*
7. *Institutionernes retsakter — begrundelse — forpligtelse — rækkevidde — beslutning om anvendelse af konkurrencereglerne
(EØF-traktaten, art. 190)*
8. *Konkurrence — fællesskabsregler — anvendelse afhængig af national retspraksis — ulovlighed*
9. *Konkurrence — aftaler — forbud — fritagelse — omstændigheder, der tages i betragtning — fordele ved en ordning med faste bogladepriser
(EØF-traktaten, art. 85, stk. 3)*
10. *Konkurrence — aftaler — forbud — fritagelse — prisbindingssystem — begrundelse — fordele på et hjemmemarked — ulovlighed
(EØF-traktaten, art. 85, stk. 3)*

1. Rækkevidden af en tvist vedrørende en række meddelte aftalers forenelighed med traktatens konkurrenceregler kan ikke ændres ved en erklæring om afkald på at anvende en del af de nævnte aftaler, som er fremsat under proceduren, når Kommissionen ikke er blevet underrettet om afkaldet, og der ikke er blevet fremlagt bevis for iværksættelse af afkaldet.

muligt på grundlag af en flerhed af retlige eller faktiske omstændigheder med tilstrækkelig sandsynlighed at forudse, at de kan udøve en direkte eller indirekte, aktuel eller potentiel indflydelse på handelen mellem medlemsstaterne på en måde, der kan være til skade for virkeliggørelsen af målene for et mellemstatsligt enhedsmarked.

2. For at kunne påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne efter traktatens artikel 85, stk. 1, skal en aftale, en vedtagelse inden for sammenslutninger af virksomheder eller en samordnet praksis gøre det

En konkurrencebegrænsende adfærd, som er begrænset til en medlemsstats område,

kan indvirke på handelsstrømmene og konkurrencen på det fælles marked.

3. Det fremgår af artikel 6 og artikel 19, stk. 1, i forordning nr. 17, sammenholdt med artikel 2 og 4 i forordning nr. 99/63, at Kommissionens forpligtelse til at give de berørte virksomheder og sammenslutninger af virksomheder meddelelse om de klagepunkter imod dem, der tages i betragtning, og til i sine beslutninger kun at tage sådanne klagepunkter i betragtning, om hvilke virksomhederne og sammenslutningerne af virksomheder har haft lejlighed til at udtale sig, ligeledes gælder for en beslutning om ikke at meddele fritagelse i henhold til traktatens artikel 85, stk. 3. Denne forpligtelse vedrører imidlertid i det væsentlige meddelelsen om de grunde, der fører Kommissionen til at anvende stk. 1 i artikel 85, enten ved at beordre ophør af en overtrædelse eller pålægge virksomhederne en bøde eller ved at nægte en negativattest eller fritagelse i henhold til samme artikels stk. 3.
4. Meddelelsen om klagepunkter, som har til formål at sikre retten til forsvar, skal klart, om end summarisk, angive de væsentlige faktiske forhold, som Kommissionen støtter sig på i denne fase af proceduren. Den efterfølgende beslutning skal imidlertid ikke nødvendigvis være en kopi af fremstillingen af klagepunkterne.
5. Når der ansøges om fritagelse i henhold til traktatens artikel 85, stk. 3, påhviler det den ansøgende virksomhed at bevise, at den opfylder hver enkelt af de fire betingelser, der er fastsat deri. Da betingelserne er kumulative, kan Kommissionen på et hvilket som helst tidspunkt inden den endelige vedtagelse af beslutningen fastslå, at en af betingelserne ikke er opfyldt.
6. Når der ansøges om fritagelse fra forbuddet mod aftaler i henhold til traktatens artikel 85, stk. 3, påhviler det i første række de berørte virksomheder for Kommissionen at fremlægge dokumentation, der kan bevise fritagelsens økonomiske berettigelse, og såfremt Kommissionen har indvendinger at fremføre, at forelægge den alternativer. Selv om Kommissionen over for virksomhederne kan påpege eventuelle alternative løsninger, er den ikke retligt forpligtet til at gøre det, og endnu mindre til at acceptere forslag, som den anser for uforenelige med betingelserne i artikel 85, stk. 3.
7. Selv om Kommissionen i henhold til traktatens artikel 190 har pligt til at anføre de faktiske forhold, som ligger til grund for en beslutning, og de retlige betragtninger, som har foranlediget den til at træffe den ifølge konkurrencereglerne, kræver bestemmelsen ikke, at Kommissionen behandler alle de faktiske og retlige spørgsmål, som er blevet behandlet under den administrative procedure. Begrundelsen for en beslutning, der indeholder et klagepunkt, skal gøre det muligt for Fællesskabets retsinstanser at udøve legalitetskontrol og give den berørte part de oplysninger, der er nødvendige for at afgøre, om beslutningen er lovlig.

8. National retspraksis kan ikke — selv hvis det antages, at den er fælles for alle medlemsstaterne — være bindende for anvendelsen af traktatens konkurrenceregler.
9. Når afslaget på at indrømme fritagelse for en ordning med faste bogladepriser i henhold til traktatens artikel 85, stk. 3, ikke er baseret på en manglende opfyldelse af betingelsen om, at aftalen skal fremme den tekniske eller økonomiske udvikling, er det ikke nødvendigt, at den retsinstant, der skal træffe afgørelse om lovligheden af nævnte afslag, undersøger, om fordelene ved en sådan ordning på nationalt plan —
- såfremt de antages at foreligge — også gør sig gældende i samhandelen inden for Fællesskabet.
10. I henhold til traktatens artikel 85, stk. 3, kan et prisbindingssystem, som begrænser konkurrencen i fællesmarkedet, ikke fritages med den begrundelse, at dets videreførelse er nødvendig for at skabe fordele på et nationalt marked. En sådan situation ville i sig selv bidrage til at opdele fællesmarkedet og følgelig modvirke den vekselvirkning, som traktaten søger at fremme.

RETTENS DOM (Anden Afdeling)

9. juli 1992 *

Indhold

Faktiske omstændigheder	II - 2001
Sagens genstand	II - 2001
Indholdet af »Net Book Agreements«	II - 2001
Ubestridte statistiske oplysninger	II - 2004
Den nationale rets vurdering af NBA's gyldighed	II - 2005
Den administrative procedure for Kommissionen	II - 2006
Retsforhandlinger og parternes påstande	II - 2009

* Processprog: engelsk.